

License Information

Study Notes (Biblica) (Swahili) is based on: Biblica Study Notes, [Biblica Inc.](#), 2023, which is licensed under a [CC BY-SA 4.0 license](#).

This PDF version is provided under the same license.

Study Notes (Biblica)

1 Timotheo 1:1-11

Paulo alikuwa na mamlaka kwa sababu Mungu alikuwa amemwamuru kuwa mtume. Akitumia mamlaka haya, Paul alimwamuru Timotheo kubaki Efeso na kuendelea kufanya kazi huko.

Sehemu ya kazi ya Timotheo ilikuwa kuwaamuru watu kuacha kufundisha mambo ambayo hayakuwa ya kweli. Kusudi la amri hizo lilikuwa upendo. Paulo alimpa Timotheo amri yake kwa sababu alimpa Timotheo na kanisa huko Efeso. Timotheo angeonyesha upendo wake kwa kanisa huko Efeso kwa kurekebisha mafundisho ya uongo.

Wakati watu wanaamini mafundisho ya kweli kuhusu Yesu, upendo wa Mungu unakua na kuwa imara miongoni mwao. Baadhi ya waumini huko Efeso walifundisha hadithi za kidini na mawazo ambayo hayakuwa kuhusu Yesu. Pia walifundisha kuhusu sheria za Kiyahudi bila kuzifahamu.

Paul alieleza kwamba Sheria ya Mose ilionyesha watu kile wasichopaswa kufanya. Lakini sheria haikuweza kuwafanya watu wafanye kile wanachopaswa kufanya. Mungu huwafanya watu waweze kufanya kile wanachopaswa kufanya. Roho Mtakatifu hufanya kazi katika mioyo ya wale walio na imani kwa Mungu. Anawasaidia kujua kile kilicho cha uaminifu, sahihi na kweli.

1 Timotheo 1:12-20

Paulo alijitumia yeye mwenyewe kama mfano wa jinsi Mungu anavyofanya kazi katika maisha ya mtu. Miaka mingi iliyopita, Paulo alikuwa akipinga habari njema kuhusu Yesu kwa njia za vurugu na uovu. Mungu alimwonea huruma.

Paulo alitambua kwamba alikuwa mwenye dhambi na alihitaji Bwana Yesu kumwokoa. Neema na upendo wa Yesu vilimbakilisha kabisa. Kisha Mungu alimwamini Paulo kazi ya kuwaambia wengine kuhusu Yesu. Hadithi hii kuhusu Paulo inasimuliwa katika Matendo sura ya 9.

Kama Paulo alivyomwandikia Timotheo kuhusu hili, alijawa na shukrani. Alimsifu Mungu kwa uvumilivu na rehema zake. Mfano wa Paulo ulionyesha kwamba watu wanaozungumza dhidi ya Yesu wanaweza kubadilika. Wanaweza kujazwa na imani na kufanya kazi ya Mungu.

Paulo alitaja waumini wawili waliomsema Mungu vibaya. Paulo alisema aliwakabidhi kwa Shetani. Shetani ni jina lingine la ibilisi. Paulo pia aliandika kuhusu kuwakabidhi watu kwa Shetani katika 1 Wakorintho 5:1-13. Iliamaanisha kwamba kwa muda hawangeweza kuwa sehemu ya jumuiya ya kanisa. Ikiwa walitaka kurudi walipaswa kuacha dhambi zao na kutubu. Walipaswa kukubali ukweli kuhusu Mungu.

1 Timotheo 2:1-7

Paulo alifanya wazi kwamba Mungu anataka kuwaokoa wote. Kwa hivyo Timotheo na waumini wanapaswa kuomba kwa ajili ya watu wote.

Wanapaswa pia kuwaombea watawala wote kila mahali. Watawala wanaweza kuleta amani na utaratibu katika nchi zao. Hii ni muhimu kwa waumini wanapomfuata Yesu na kueneza habari njema.

Kuhubiri ukweli kuhusu Yesu lilikuwa lengo la Paulo. Yesu ni binadamu na Mungu kwa wakati mmoja. Yesu huleta Mungu na wanadamu pamoja tena. Hiyo ndiyo maana ya Yesu kuwa mpatanishi.

Ukweli kuhusu Mungu ni tofauti na kile ambacho watu wa Efeso waliamini wakati wa Paulo. Watu wengi wa Efeso waliabudu mungu wa kike Artemi na pia waliabudu mtawala wa Kirumi Kaisari. Lakini Paulo alisema kuna Mungu mmoja tu. Hakuna mtawala duniani ambaye ni Mungu na hakuna mwingine ila Mungu anayeweza kuokoa watu.

1 Timotheo 2:8-15

Wanawake wa Kiyahudi kwa kawaida hawakuzungumza wakati wa ibada katika masinagogi.

Ilikuwa tofauti katika ibada za waumini. Katika jamii ya wafuasi wa Yesu, wanaume na wanawake wote walizungumza na kutabiri. Wanaume na wanawake wote walihudumu kama mashemasi.

Hata hivyo, katika mji wa Efeso wanawake ambao hawakuwa waumini waliendesha ibada ya Artemi. Artemi alikuwa mungu wa uongo. Hili lilimusa Paulo. Kwa hiyo alimwagiza Timotheo kuhusu jinsi wanaume na wanawake wa Efeso wanavyopaswa kujiendesha wakati wa ibada.

Maombi ni zoezi takatifu. Hayakupaswa kutumiwa kama njia ya watu kubishana. Miili ya watu pia ni takatifu. Mavazi hayakupaswa kutumiwa kujionyesha. Matendo mema ambayo watu walifanya walipomfuata Yesu yanapaswa kuwa kile ambacho wengine waliona.

Paulo alihimiza watu wote kusoma na kujifunza. Hii ingewasaidia kutojikwaa na uongo kuhusu Mungu. Mungu ndiye Mwokozi pekee na ndiye anayestahili kuabudiwa. Watu wanaokolewa kwa kumwamini Yesu na kumfuata.

1 Timotheo 3: 1 -16

Paulo alielezea aina tofauti za viongozi wa kanisa huko Efeso. Wengine walifanya kazi ya mashemasi. Viongozi wote walipaswa kuweka mfano wa jinsi ya kufikiri, kuzungumza na kutenda.

Paulo aliorodhesha mambo kumi ambayo lazima wafanye na mambo matano ambayo hawapaswi kufanya. Hii ni kama orodha ambayo Paulo aliandika kuhusu viongozi wa kanisa katika Tito 1:1-9. Akili zao lazima zizingatie ukweli kuhusu Yesu ni nani. Maneno yao lazima yawe ya kweli, ya uaminifu na yenye msaada kwa wengine. Matendo yao lazima yaheshimiwe na waumini na wasio waumini.

Lazima wawe waaminifu katika ndoa ikiwa wameoa au kuolewa. Lazima wawe wazazi wenye busara ikiwa wana watoto. Lazima wawe wakikua na kuimarika katika imani yao. Lazima wawe waaminifu kuhusu pesa na wasiwaibie watu. Lazima wajidhibiti. Hawapaswi kunywa pombe kupita kiasi. Lazima wasimamie vizuri vitu wanavyomiliki. Lazima wawe wapole na wanyenyekevu wanapohudumia na kuongoza watu.

Paulo alimweleza Timotheo kwa nini aliandika maagizo haya kuhusu viongozi wa kanisa. Alitaka waumini wajue jinsi wanavyopaswa kuishi. Viongozi wanapaswa kufundisha hili kwa jinsi wanavyoishi. Kanisa ni familia ya Mungu. Linaonyesha kila mtu jinsi Mungu anavyotaka wanadamu waishi. Kanisa linaonyesha kila mtu siri la Kristo. Fumbo hili ni kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu.

1 Timotheo 4:1-16

Paulo alimpa Timotheo maagizo kuhusu jinsi ya kumtumikia Yesu vizuri kama kiongozi wa kanisa. Timotheo alipaswa kuwafundisha watu kuwa na shukrani kwa kila kitu ambacho Mungu aliumba.

Hawakuhitaji kuepuka ndoa au vyakula fulani ili kuwa watakatifu.

Timotheo alipaswa kufanya kazi kwa bidii ili kukua katika maisha yake ya kiroho. Watu wanaocheza michezo hufunza miili yao kuwa na afya na nguvu. Vivyo hivyo, Timotheo alipaswa kufunza roho yake kuwa na afya na nguvu.

Mafunzo haya yanakuja kupitia kusikiliza mafundisho kuhusu Yesu ambayo ni ya kweli. Yanakuja kupitia kusoma neno la Mungu. Yanakuja kupitia kutumia karama za Roho. Yanakuja kupitia kutokata tamaa kuhusu kuishi na Mungu milele.

Timotheo lazima awapende wengine na kuamini kwamba Mungu ni Mwokozi wa watu wote. Mfano wa Timotheo ungewaonyesha waumini wengine jinsi ya kuishi kama wafuasi waaminifu wa Yesu.

1 Timotheo 5:1-6:2

Kama kiongozi wa kanisa, Timotheo alipaswa kuwachukulia waumini wengine kama wanafamilia. Walikuwa baba, mama, dada na kaka katika familia ya Mungu. Wote walikuwa na mahitaji na wanapaswa kusaidiana kutunza kila mmoja.

Paulo alijali sana kuzungumzia wajane kanisani. Wazee wa kanisa walikuwa aina moja ya viongozi. Walipaswa kuheshimiwa kwa kuhudumia kanisa kwa uaminifu. Walipokosa, ilibidi kushughulikiwa kwa haki. Hii ilikuwa kwa sababu kanisa lazima liwe shahidi mwaminifu kwa kila mtu kuhusu Yesu.

Hata viongozi wanapomhudumia Yesu kwa uaminifu, watu wanaweza kuwatumia kwa kufanya makosa. Paulo alieleza mfumo wa haki. Mfumo huu ungewalinda wazee wa kanisa ikiwa wangeshtakiwa kwa uwongo. Paulo pia alimwonya Timotheo kuwa makini kuhusu kuteua viongozi wapya. Kuteua viongozi kulifanywa kwa kuweka mikono juu ya watu. Hii iliwaweka kando kuwa viongozi waliotumikia.

Viongozi wa kanisa lazima wawe na dhamira kamili ya kugeuka kutoka kwa dhambi. Paulo alimkumbusha Timotheo kwamba hakuna dhambi inayobaki kufichwa milele. Mapema au baadaye watu hukabiliwa na hukumu kwa dhambi zao. Matendo mema ambayo watu hufanya pia yataonekana na kutambuliwa na wengine.

Hii ilikuwa kweli hata katika jinsi watumwa na wamiliki wa watumwa walivyotendean. Watumwa waliomfuata Yesu walipaswa kuwahudumia mabwana zao kwa heshima.

Wamiliki wa watumwa walipaswa kuwajali vizuri wale waliowahudumia.

1 Timotheo 6:3-21

Baadhi ya waumini huko Efeso walipenda kusababisha matatizo kwa kutokubaliana na kubishana. Wengine walifikiri kwamba kumfuata Yesu ilikuwa njia ya kupata utajiri. Kupenda pesa na kujaribu kupata zaidi kulisababisha wafanye mambo maovu.

Paulo alimwambia Timotheo asiwe kama watu hao. Badala yake, anapaswa kuwa imara katika kufundisha ukweli kuhusu Yesu kama Bwana na Mfalme. Paulo alieleza wazi kabisa kwamba kumfuata Yesu hakufanyi watu kuwa matajiri. Waumini waaminifu hujifunza kushukuru kwa kile walicho nacho na kufurahia nacho.

Timotheo alipaswa kuwaonya waumini matajiri wasiamini pesa zao. Badala yake walipaswa kushiriki kwa uhuru na kuweka tumaini lao kwa Mungu. Paulo alieleza kuwa kumfuata Yesu kunaleta kitu bora zaidi kuliko utajiri duniani. Wakati Yesu atakaporudi wafuasi wake waaminifu wataishi naye milele. Hiyo ndiyo Paulo aliita maisha ambayo kweli ni maisha.